

Ràtzia olímpica

Truquen a la porta...

A quinze dies dels Jocs, més de trenta ciutadans dels Països Catalans, entre ells un redactor d'EL TEMPS, van ser detinguts per la Guàrdia Civil. Arbitrarietats, denúncies de tortures i indignació general.

Eren prop de les sis de la tarda de dilluns, dia 6. Truquen a la porta de la redacció d'EL TEMPS. "¿Que hi ha l'Oriol Malló?". Un jove d'uns trenta anys pregunta pel nostre company. "No hi és", responem. El jove, en català, insisteix a veure'l. Nosaltres insistim que no hi és. Mentre insisteix, apareixen dos nois més i una noia, també joves i també en català, que s'afegeixen a la petició del primer. La notícia era a la porta de la redacció. Els quatre joves insisteixen: "Sabem que és aquí". "Doncs no", tornem a dir. Aviat augmentem el to de la veu, encara en català, que cada cop esdevé més autoritària. "Volem entrar per comprar-ho". "¿I qui sou?", preguntem. "¿Som això!". Posen la placa de Guàrdia Civil a dos dits del nas del qui pregunta i entren ràpidament. A partir d'aquest moment, adreçant-se en castellà als redactors de la casa, demanen els documents d'identitat i inspeccionen totes les habitacions. L'Oriol no hi és i, per tant, no l'hi troben. No estan gaire contents, però se'n van. Per si l'Oriol torna, deixen vigilància al carrer. Una hora abans havien anat a casa els pares de l'Oriol, presentant-se com amics. A les onze de la nit hi van tornar, van regirar la cambra, però tampoc no l'hi van trobar. Com a record de la visita es van endur tres bales que l'Oriol tenia de la guerra de Croàcia, quan hi va anar com enviat especial d'aquesta revista. Per aquells reportages va ser mereixedor del Premi Nacional de Periodisme de la Generalitat de Catalunya.

Assabentat que el buscaven, l'Oriol va decidir de presentar-se l'endemà davant els Mossos d'Esquadra, la policia de Catalunya. Però no hi va anar sol. Molta gent va acompanyar-lo en aquesta presentació, en solidaritat. Diputats d'Esquerra Republicana com Xavier Bosch i Joan Puigercós, el periodista Josep M.

Cadena en representació del Col·legi de Periodistes de Catalunya, l'historiador Josep M. Solé Sabaté, els periodistes Ramon Barnils, Vicent Partal, Pilar Rahola i Jordi Balló, el comunicòleg Josep Gifreu, el dirigent de la Crida, Jordi Sànchez, i molts companys de la professió o amics de l'Oriol. Un cop a mans dels Mossos, el van acompanyar fins a la comandància de la Guàrdia Civil de Barcelona, on li van aplicar la Llei Antiterrorista.

Aquesta és només una de les moltes històries que es van succeir la setmana passada a diverses comarques dels Països Catalans. Un total de 37 persones van ser detingudes. Entre elles, dos companys de mitjans de comunicació: Eduard López, redactor d'*El Punt*, era a casa seva diumenge, dia 5, a la nit, quan per l'interfon va trucar algú demanant per ell. Va baixar a veure qui era i va quedar detingut. La seva família no va assabentar-se de la detenció fins dimecres, dia 8. Carles Buenaventura, cap de correcció del *Diari de Girona*, va rebre una "visita" a la redacció, dimarts 6 de juliol, a la nit. Quan va anar a veure qui era, també va quedar detingut. I així fins a 37 persones.

Totes les detencions, ordenades pel magistrat de l'Audiència Nacional de Madrid, Baltasar Garzón, van seguir la mateixa metodologia: uns desconeguts de paisà es presenten a domicilis particulars o als llocs de treball dels ciutadans, i un cop l'interessat es presenta, s'identifiquen com a guàrdies civils i el detenen, li apliquen immediatament la Llei Antiterrorista, i el traslladen a Madrid.

Des del 29 de juny i fins al moment de tancar aquesta edició, havien estat detinguts: Joan Rocamora, Josep Musté, Jordi Bardina, David Martínez, Esteve Comellas, Teresa Mas, Ferran Ruiz, Vicent Conca, Ramon López, Jaume Oliveras, Josep M. Granja, Xavier Tolosana, Car-

les Buenaventura, Eduard López, Josep Poveda, Josep Bou, Marçal Dalmau, Antoni Infante, Vicent Coll, Artur Escútia, Ramon Piqué, Andreu Cabot, Oriol Montserrat, Eduard Pomar, Oriol Malló, Oriol Martí, Xavier Puigdemont, Xavier Alemany, Xevi Ros, Joan Durà, Carme Porta, Guillem Pallejà, David Cortada, Jordi Mané, Marc Vila, Enric Cot, Toni Sánchez. Tots van ser detinguts acusats de tenir alguna vinculació amb Terra Lliure. El fil conductor que uneix tots els afectats és de ser antics militants del Moviment de Defensa de la Terra, alguns militants actuals, però la majoria feia més de dos anys que se n'havien donat de baixa i actualment no hi tenien cap vinculació, o bé militaven en altres formacions polítiques com ERC, UPV o el PCC. Garzón ha tret la pols d'antics arxius i ha repartit. Alguns alts responsables de la seguretat a Catalunya, com els governadors civils de Barcelona i Girona, Ferran Cardenal i Pere Navarro, van mostrar el seu malestar per la desproporció de l'operació Garzón.

La reacció política va ser immediata: ERC, Iniciativa per Catalunya, la JNC, la Crida a la Solidaritat, el PCC, el MDT, Catalunya Lliure van criticar l'amplitud i la indiscriminació de les detencions. Altres persones, com l'alcalde de Banyoles, l'alcalde de Girona i l'alcalde de Benicarló van manifestar-se en el mateix sentit, amb diversos matisos.

Des de dilluns dia 6, la campanya de detencions s'estenia també al País Valencià. Poc després del migdia un grup d'homes entrava en un bar del carrer de Gaspar Aguilar de València. Demanaren per Antoni Infante, que acabava de dinar en aquells moments i, sense més preàmbul, l'emmanillaren. Posteriorment s'identificaren com a guàrdies civils i s'endugueren Infante, dirigent valencià de l'MDT i del sindicat Treballadors per la Unitat de Classe, cap a una destinació

Oriol Malló, tot i lliurar-se als Mossos, va denunciar tortures de la Guàrdia Civil. J. MORERA

La informàtica i l'estat

De les idees es pot passar a les bombes", va dir un antic militant del PSAN i ex-director general en una tertúlia radiofònica. Tot i que va matisar que amb aquesta frase no volia pas criminalitzar unes posicions polítiques, la frase sembla indicar que si es maten les idees ja no hi ha perill que es posin bombes.

No creiem –no volem creure– que estats democràtics es dediquin a perseguir ciutadans per les seves idees, de forma –com ha dit un diputat– profilàctica. Però sí que és cert que alguns estats es doten de lleis que fan possible aquesta persecució. Fa unes setmanes –vegeu EL TEMPS núm. 418, pàg. 66– parlàvem de la llei de Tractament Automatitzat de Dades Personals (LORTAD). Explicàvem que permet, en el curs d'una investigació concreta, si la policia ho considera necessari, de recollir dades que facin referència a creences, idees polítiques, raça o costums sexuals de qualsevol ciutadà. Un dels representants de la CLI (Comissió d'Informàtica i Llibertats) va dir a TV3 –potser exagerant la situació, per fer més clar l'exemple– que, gràcies a la LORTAD, la policia podia decidir, amb l'objectiu de controlar presumptes militants de Terra Lliure, de fitxar tots els estudiants de filologia catalana.

Amb la LORTAD, aprovada al Congrés i que ara és al Senat, la policia pot confeccionar els fitxers que cregui convenients, sense la intervenció del jutge. La LOR-

TAD –en aquestes pàgines ho vàrem dir– ha passat sense que la majoria de comentaristes polítics i intel·lectuals n'hagin dit res. Però la LORTAD és perillosa. I molt més –diríem– que no la criticada llei Corcuera, perquè permet d'emmagatzemar les dades més íntimes dels ciutadans, perquè permet de seguir la trajectòria política de qualsevol. I les dades poden concernir al fet d'haver format part d'una associació cultural, d'una agrupació sardanista, d'un grup de defensa de la llengua.

La informàtica recorda massa sovint el 1984 d'Orwell, un estat policíac on tots els ciutadans estan controlats. No es poden perseguir idees per si de cas algun dia en sorgeix alguna bomba. Teòricament, un estat democràtic tolera totes les idees democràticament expressades. Però el recent informe d'Amnistia Internacional recorda que no tots els estats democràtics garanteixen totalment els drets humans. La relació entre informàtica i llibertats està molt estudiada, debatuda i preservada en llocs com l'estat francès. Si de les idees es pot passar a les bombes, de les lleis democràtiques es pot passar a la violació dels drets dels ciutadans. Els fets dels darrers dies haurien de promoure la reflexió sobre la LORTAD, perquè és una eina que, ben utilitzada, pot ajudar a perseguir el delictes però que, mal utilitzada, pot ser molt perillosa. Com gairebé tot.

Xavier Duran

desconeguda. "Després de la detenció, comentà Encarna, la seva dona, els guàrdies em van demanar les claus de casa i anaren a regirar-la. No em van dir què buscaven ni de què acusaven el Toni". Aquella nit, Infante la va passar a les dependències de la caserna de la Guàrdia Civil de Benimaclet. No era l'únic. Amb ell hi havia Artur Escútia, també membre de l'MDT, que havia estat detingut aquella vesprada a Alginet (Ribera Alta). Casat i amb tres fills, Escútia havia estat fins fa un any delegat de CC OO a la cooperativa d'Alginet. Poc després de tornar a casa va rebre la visita d'un altre grup d'agents de la Benemèrita que, sense cap explicació, se'l van endur pres. Aquell mateix matí, Vicent Coll Pitarch, número dos de la llista d'UPV en les darreres eleccions a Benicarló, s'havia desplaçat a Tortosa a visitar una germana malalta que acabava de ser operada a l'hospital. En sortir, va ser detingut i conduït a unes dependències no concretes de la Guàrdia Civil.

Dimarts la ràtzia continuava, però ara desplaçada cap al sud. A la vesprada, Josep Durà, propietari d'un bar de Monòver, era detingut després d'haver-li regirat el bar, casa seva i una petita casa de camp propietat del pare del detingut un comandament de la Guàrdia Civil. La seva dona, Paqui Sellés, explicava: "Em digueren que el meu marit pertanyia a un grup terrorista i em van fer signar un do-

Josep M. Cadena, en nom del Col·legi de Periodistes, es va interessar pels detinguts. J. MORERA

cument especificant que el registre havia estat negatiu". Durà no pertanyia en l'actualitat a cap grup polític. Les detencions al País Valencià van causar també sorpresa general, i dijous dia 9 es constituïa una Coordinadora per la Llibertat dels detinguts, on figuren diversos partits de l'espectre independentista, com Catalunya Lliure i l'MDT, però també altres com Esquerra Unida, i els sindicats TUC, CCOO i CGT

APAREIXEN LES DENÚNCIES DE TORTURES

El dimecres, dia 8, va ser el dia d'inflexió del procés. Les detencions van minvar i va sortir en llibertat el primer dels detinguts. Però també va ser el dia que va reaparèixer un nou element de crispació: les denúncies de maltractaments i tortures. Carles Buenaventura, president d'ERC del Gironès i primer alliberat, va denunciar que havia estat maltractat a la Direcció General de la Guàrdia Civil de Madrid. Així ho va explicar als mitjans de comunicació: "Quan vaig entrar a la Direcció General, em van posar de cara a la paret, em van tancar els ulls amb una cinta i em van posar una bossa al cap. Després em van portar cap a una habitació on hi havia unes vuit persones i van començar a preguntar-me qui coneixia de Terra Lliure, que digués noms de persones, em van preguntar per Jordi Puig..., tot això acompanyat per cops

Carles Buenaventura va explicar les tortures davant els mitjans de comunicació. R. CUGAT

amb una guia de telèfon, i quan queia a terra, em donaven puntades de peu. Quan hi havia una resposta que no els agradava, estrenyien la bossa que duia al cap perquè m'ofeguéss. Això devia durar unes dues hores, acompanyat d'insults contra Catalunya com "els catalans sou una merda" (traduït) o forçant-me a respondre que el campió de la Lliga era el Madrid i no el Barça. Des de la cel·la sentia els crits d'altres interrogatoris... Et

poden arribar a matar. No pots evitar dir el que ells volen". Després de parlar amb la premsa a Barcelona i a Girona, Buenaventura va ingressar a l'hospital Josep Trueta de Girona, on li van diagnosticar una fissura a l'occipital i sang fresca a l'orina, a més d'hematomes diversos. Altres detinguts alliberats, com el militant del PCC, Oriol Martí, també van denunciar tortures. Marçal Dalmau, va haver de passar per l'hospital Fundació Jiménez Díaz de Madrid, pels cops al cap i als genitals que havia rebut. Dalmau va declarar al llit de l'hospital. Per la seva banda, August Gil Matamala, advocat dels sis primers detinguts, va denunciar que, a Josep Musté, li havien aplicat corrents elèctrics en dues ocasions, primer al colze i després al ventre. Gil també va dir que havien estat maltractats Joan Rocamora, Jordi Bardina, Esteve Comellas, David Martínez i Ferran Ruiz, amb bosses al cap, cops i altres procediments.

El coneixement d'aquests fets va despertar preocupació arreu. Moltes forces polítiques, institucions, entitats i personalitats van expressar públicament aquesta preocupació, pocs dies abans de començar els Jocs.

El fantasma de ràtzia olímpica ha recorregut els Països Catalans i les comparacions amb altres èpoques han estat inevitables. Autoritats espanyoles com Luis Roldán, director general de la Guàrdia Civil, o el mateix delegat del govern a Catalunya, Francesc Martí Jusmet, han desmentit les tortures. Segons el primer, Dalmau es va donar cops de cap ell mateix contra la paret de la cel·la. Hi ha paraules i hi ha informes mèdics. Paraules i fets. Àngel Colom va demanar depuracions de responsabilitats i va fer responsables dels fets, a més dels agents implicats, el ministre de l'Interior, i "aquells que responen amb el seu silenci". ERC va demanar també que la Generalitat esdevingui l'única autoritat en ordre públic a Catalunya.

A l'hora de tancar aquesta edició, la majoria de detinguts ingressaven a la presó i alguns eren deixats en llibertat. Antoni Infante ja havia sortit en llibertat sense cap fiança però el jutge havia exigint quantitats que van de les 150.000 a les 500.000 pessetes per alliberar Artur Escútia, Eduard López, Joan Durà i Xavier Puigdemont. L'Oriol, també fortament torturat, es troba en el primer grup. I encara no s'ha acabat.

**Pere Martí
Jordi Sebastià**